

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจเพาะพันธุ์ปลาкар์พ ในจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์ด้านการตลาด ด้านเทคนิคและด้านการเงินพบว่ามีความเป็นไปได้ในการลงทุน โดยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

5.1 สภาพแวดล้อมของตลาดและแนวโน้ม

ตลาดค้าส่งปลาสวยงามของประเทศไทยมีศูนย์กลางการผลิตและจำหน่ายอยู่ที่ภาคกลางโดยมีแหล่งผลิตใหญ่อยู่ที่จังหวัดราชบุรี ซึ่งมีการรวมกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงปลาสวยงามบ้านโป่ง มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ และวางแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างตลาดร่วมกัน ซึ่งปลาкар์พ ก็เป็นปลาสวยงามชนิดหนึ่งที่มีการกระจายสินค้ามาจำหน่ายในจังหวัดเชียงใหม่จากภาคกลาง แต่ปลาкар์พที่ถูกส่งมาจำหน่ายส่วนใหญ่จะเป็นปลาชนิดรวมเกรด หรือปลาที่มีคุณภาพไม่สูงนัก เนื่องจากปลากัดเกรดส่วนใหญ่จะถูกส่งไปขายยังต่างประเทศ เนื่องจากได้ราคาขายดีกว่าตลาดภายในประเทศไทย จุดนี้ทำให้เกิดช่องว่างในการผลิตปลาкар์พคุณภาพสูง หรือปลาкар์พคัดเกรดเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เลี้ยงภายในประเทศไทย

สภาพตลาดการค้าส่งปลาкар์พในจังหวัดเชียงใหม่มีมูลค่าตลาดประมาณ 2,300,000 บาท ต่อเดือนหรือคิดเป็นจำนวนปลาประมาณ 60,000 ตัวต่อเดือน ปัจจัยที่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายใช้พิจารณาเลือกซื้อสินค้าได้แก่ ความสมบูรณ์ของตัวปลา สายพันธุ์และลักษณะรวมถึงขนาดของปลา โดยรับซื้อปลาจากฟาร์มปลากар์พที่มีบริการส่งสินค้าให้ถึงร้านค้า และนำไปคัดเลือกเองที่ฟาร์ม โดยมีรูปแบบการสั่งซื้อเฉลี่ยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ซึ่งปัญหาที่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่พบคือได้รับปลาไม่ครบตามจำนวนที่สั่งซื้อบ่อยครั้ง เนื่องจากกำลังการผลิตไม่เพียงพอ ต่อความต้องการ ซึ่งเป็นช่องว่างทางการตลาดที่จะเข้าไปลงทุนได้ เนื่องจากปริมาณความต้องการซื้อปลาкар์พของจังหวัดเชียงใหม่ มีสูงกว่ากำลังการผลิตภายในจังหวัด ทำให้ต้องสั่งซื้อปลาจากต่างจังหวัดแต่ก็ยังพบปัญหาไม่ได้ปลาครบตามจำนวนที่สั่งซื้ออีก และปลาที่ได้รับมีคุณภาพไม่ดีตามความต้องการ อิกทั้งจากการสอบถามร้านค้าปลาสวยงามที่มีปลากар์พจำหน่ายในจังหวัดเชียงใหม่ทั้ง 22 ร้าน มีความสนใจในการสั่งซื้อปลาкар์พ หากมีฟาร์มแห่งใหม่เกิดขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่ ก็จะเป็นมูลค่าที่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจประมาณเดือนละ 980,000 บาท

ลักษณะของสินค้าที่ตลาดให้ความสนใจในปัจจุบันได้แก่ ปลาคาร์พชนิดคัดเกรด ซึ่งเป็นปลาที่มีคุณภาพดี ซึ่งจะผลิตได้น้อยมากในแต่ละรอบการผลิต ทำให้ราคาขายปลานิคนี้มี ราคาสูงกว่าปลาชนิดรวมเกรดมาก แต่ก็เป็นที่ต้องการของตลาดมากเนื่องจากผู้บริโภคในปัจจุบัน ให้ความสนใจกับคุณภาพปลาที่จะซื้อไปเลี้ยงมาก ทำให้ปลาคัดเกรดถึงแม้จะมีราคาสูงแต่ก็ขาย ออกไปได้ง่ายกว่า นอกจากเรื่องคุณภาพปลาแล้ว ปัจจัยด้านการส่งเสริมตลาดที่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย ต้องการเพิ่มเติม ได้แก่การรับประทานการสูญเสียหลังจากซื้อ, มีบริการส่งสินค้าให้ถึงร้านค้า รวมทั้ง การสนับสนุนการตกแต่งร้านค้า

5.2 การวิเคราะห์ด้านการตลาด

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ เนื่องจากตลาดให้ความสนใจในตัวผลิตภัณฑ์ด้านความ สมบูรณ์ของปลา ความถูกต้องของสายพันธุ์และรวดลาย ดังนั้นการศึกษารังนี้จึงมุ่งเน้นไปที่การ ผลิตปลาให้มีคุณภาพดี หรือปลาคัดเกรด โดยใช้พ่อ-แม่พันธุ์ปลาที่นำเข้าจากประเทศญี่ปุ่น เน้น ผลิตปลาใน 3 สายพันธุ์หลักที่มีผู้นิยมเลี้ยง ได้แก่ โคากุ ชันเกะ และ โซว่า ร้อยละ 80 ของกำลังการ ผลิตรวม โดยจะผลิตปลาкар์พคัดเกรดออกจำหน่ายใน 2 ขนาด ได้แก่

1. ปลาคัดเกรดขนาด 6-12 นิ้ว
2. ปลาคัดเกรดขนาดใหญ่กว่า 12 นิ้ว

โดยมีปริมาณปลาคัดเกรดที่ผลิตได้ในแต่ละเดือนประมาณ 600 ตัวส่วน平均 กระดูกที่ผลิตได้จะถูกจำหน่ายโดยแบ่งตามขนาด ได้แก่

1. ปลารวมเกรดขนาดเล็กกว่า 1 นิ้ว
2. ปลารวมเกรดขนาด 1-6 นิ้ว
3. ปลารวมเกรดขนาด 6-12 นิ้ว

ปัจจัยด้านราคา เลือกใช้กลยุทธ์การตั้งราคาโดยพิจารณาจากราคายังคงของตลาด โดยจะตั้งราคาให้ต่ำกว่าราคานเฉลี่ยของตลาดเล็กน้อย เพื่อให้เข้าตลาดได้อย่างรวดเร็ว และจูงใจ ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายให้เปลี่ยนมาซื้อสินค้ากับทางฟาร์ม โดยการให้เครดิตสูงสุดถึง 30 วัน

ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ทางฟาร์มมีบริการจัดส่งสินค้าให้แก่ร้านค้าใน จังหวัดเชียงใหม่ทุกสัปดาห์ โดยใช้รถขนส่งของทางฟาร์มเอง ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมการซื้อ ของลูกค้า และยังเปิดโอกาสให้ลูกค้าสามารถนัดหมายเพื่อเข้ามาคัดเลือกปลาที่ฟาร์มได้อีกด้วย

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด มีการประชาสัมพันธ์ฟาร์มเพื่อสื่อให้กับลูกค้ารู้ว่าทางฟาร์มสามารถผลิตปลาкар์พคุณภาพดีได้ โดยการเข้าร่วมการประกวดปลาปีละ 2 ครั้ง นอกจากนั้นทางฟาร์มยังมีการรับประทานการสูญเสียปลาหลังจากซื้อกับทางฟาร์ม โดยจะเปลี่ยนปลาใหม่ภายใน 7 วัน และมีอุปกรณ์ตกแต่งร้านให้แก่ลูกค้าเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ฟาร์ม

5.3 การวิเคราะห์ด้านเทคนิค

การศึกษาระดับนี้นี้ผู้เรียนการผลิตปลาคุณภาพดี เลือกใช้ระบบฟาร์มแบบพัฒนา โดยควบคุมปัจจัยหลักที่เกี่ยวกับการเลี้ยงเช่นอาหาร อากาศ และคุณภาพน้ำ โดยเลือกเข้าพื้นที่ทำฟาร์มโดยมีทำเลที่ตั้งฟาร์มอยู่ในเขตอำเภอท่อง อยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ประมาณ 65 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 9 ไร่ มีบ่อเลี้ยงและบ่ออนุบาลทั้งหมด 47 บ่อ ได้แหล่งน้ำคุณภาพดีจากน้ำแม่กลองซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของปลาкар์พที่ผลิตได้ โดยจะพันน้ำเข้าสู่บ่อเลี้ยงในระบบเวียนนำใหม่เข้าบ่อตลอดเวลาเพื่อรักษาคุณภาพน้ำและลดปริมาณของเสียในน้ำ มีการคัดเกรดปลาตามอายุของปลาเพื่อคัดแยกปลาที่มีคุณภาพต่ำออกจากห่านก่อน ทำให้เหลือแต่ปลาคุณภาพดีไว้เลี้ยงเพื่อขายต่อไป

รูปแบบการบริหารฟาร์มเป็นแบบบุคคลธรรมชาติ เนื่องจากเป็นฟาร์มขนาดเล็ก มีพนักงานทั้งสิ้น 4 คนแบ่งงานตามหน้าที่ได้แก่ฝ่ายผลิต ฝ่ายตลาดและบริหาร ทางฟาร์มสามารถผลิตปลาเพื่อจำหน่ายในแต่ละเดือนประมาณ 12,792 ตัว โดยจากพ่อ-แม่พันธุ์จากประเทศไทยปุ่นกว่า 30 ตัว ในทุกสายพันธุ์หลักที่เป็นที่นิยมของตลาด ใช้วิธีการผสมพันธุ์แบบธรรมชาติโดยใช้ออร์โวนกระตุ้น ทางฟาร์มวางแผนการผลิตเดือนละ 1 รอบ ซึ่งหมายความว่าทุกๆเดือนจะมีการผลิตของฟาร์ม และมีการคัดเกรดปลา 3 ครั้งในแต่ละรอบการผลิตในช่วงอายุปลา 1 เดือน 2 เดือน และ 4 เดือน เพื่อคัดปลาที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานของฟาร์มออกไป เป็นการควบคุมต้นทุนการผลิตที่สำคัญวิธีหนึ่ง ซึ่งต้นทุนหลักของการผลิตปลาкар์พจะอยู่ที่อาหารปลา ซึ่งการศึกษาระดับนี้เลือกใช้อาหารเม็ดสำเร็จรูปสำหรับปลาкар์พ เนื่องจากมีสารอาหารครบถ้วน ซึ่งจะส่งผลดีต่อรูปร่างโครงสร้าง และสีสันของตัวปลา โดยจะให้อาหารเฉลี่ยวันละ 3 ครั้ง

นอกจากนั้นยังมีการวิจัยและพัฒนาเพื่อหาระบบและวิธีการพัฒนาคุณภาพปลาที่ผลิตได้ให้มีคุณภาพดีขึ้น หรือลดปริมาณการสูญเสียระหว่างเลี้ยง โดยทำการวิจัยและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ โดยมุ่งเน้นไปที่สภาพแวดล้อมในการเลี้ยงหลัก เช่น คุณภาพน้ำ ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ และสูตรอาหารรวมทั้งวิตามินสำหรับปลาкар์พ เป็นต้น

5.4 การวิเคราะห์ด้านการเงิน

จากการวิเคราะห์ด้านการเงินพบว่าโครงการใช้เงินลงทุนทั้งสิ้น 3,518,700 บาท ใช้แหล่งเงินทุนจากการกู้ยืมสถาบันการเงินร้อยละ 50 และลงทุนจากส่วนของเจ้าของร้อยละ 50 ซึ่งจะทำให้มีต้นทุนของเงินทุนร้อยละ 7.65 ต่อปี โดยเงินจำนวนดังกล่าวจะนำไปลงทุนในสินทรัพย์ 2,860,050 บาท ใช้เป็นค่าใช้จ่ายก่อนดำเนินงาน 18,650 บาท และใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนเช่นค่าใช้จ่ายในการผลิต การตลาด และบริหารอีกจำนวน 640,000 บาท จากการประเมินโครงการพบว่า โครงการมีผลขาดทุนจากการดำเนินงานในปีแรก 109,629 บาท แต่ในปีที่ 2 ถึงปีที่ 5 โครงการมีกำไรจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นทุกปีเมื่อสิ้นโครงการ และมีกำไรสะสมเมื่อสิ้นสุดโครงการจำนวน 3,332,030 บาท มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นวง 1,250,572 บาท มีอัตราผลตอบแทนคิดคร้อยละ 17.18 ต่อปี และมีระยะเวลาคืนทุนคิดลด 4 ปี 7 วัน ซึ่งจากการวิเคราะห์โครงการแล้วสามารถยอมรับโครงการได้ โดยโครงการมียอดขาย ณ จุดคุ้มทุนในปีที่ 1 อยู่ที่ 6,140,214 บาท ปีที่ 2 อยู่ที่ 3,631,599 บาท ปีที่ 3 อยู่ที่ 3,469,470 บาท ปีที่ 4 อยู่ที่ 3,315,681 บาท และปีที่ 5 อยู่ที่ 3,169,032 บาท

แต่เมื่อวิเคราะห์ความไวพบว่า ปัจจัยด้านราคาขายมีผลต่อการตัดสินใจลงทุน โดยหากระดับราคาขายปลาตัดเกรดลดลงร้อยละ 10 โครงการจะมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิลดลงเหลือ 58,292 บาท อัตราผลตอบแทนคิดคร้อยละ 8.12 ต่อปี และมีระยะเวลาคืนทุนคิดลด 4 ปี 11 เดือน 10 วัน ซึ่งยังสามารถยอมรับโครงการได้ แต่หากระดับราคาขายปลาตัดเกรดลดลงร้อยละ 20 โครงการจะมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นลบ 1,133,987 บาท มีอัตราผลตอบแทนคิดลดติดลบร้อยละ 2.07 ต่อปี และมีระยะเวลาคืนทุนคิดลดเกิน 5 ปีซึ่งเกินอายุของโครงการ ทำให้ไม่สามารถยอมรับโครงการได้

ส่วนการวิเคราะห์ความไวด้านต้นทุนผลิต โดยกำหนดให้ระดับต้นทุนอาหารปลาเพิ่มขึ้nr้อยละ 5 พ布ว่าโครงการมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นวง 674,063 บาท มีอัตราผลตอบแทนคิดลดร้อยละ 12.86 ต่อปี และมีระยะเวลาคืนทุนคิดลด 4 ปี 5 เดือน 3 วัน ซึ่งสามารถยอมรับโครงการได้ โดยโครงการจะมียอดขาย ณ จุดคุ้มทุนเพิ่มขึ้น โดยปีที่ 1 มียอดขาย ณ จุดคุ้มทุนที่ 7,146,483 บาท ปีที่ 2 มียอดขาย ณ จุดคุ้มทุนที่ 3,885,107 บาท ปีที่ 3 มียอดขาย ณ จุดคุ้มทุนที่ 3,695,433 บาท ปีที่ 4 มียอดขาย ณ จุดคุ้มทุนที่ 3,517,399 บาท และปีที่ 5 มียอดขาย ณ จุดคุ้มทุนที่ 3,349,346 บาท

ส่วนการวิเคราะห์ความไวด้านต้นทุน หากต้นทุนอาหารปลาเพิ่มขึ้nr้อยละ 10 โครงการมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นวง 107,244 บาท มีอัตราผลตอบแทนคิดลดร้อยละ 8.49 ต่อปี และมีระยะเวลาคืนทุนคิดลด 4 ปี 10 เดือน 24 วัน ซึ่งยังสามารถยอมรับโครงการได้ โดยโครงการจะมียอดขาย ณ จุดคุ้มทุนเพิ่มขึ้นโดยปีที่ 1 มียอดขาย ณ จุดคุ้มทุนที่ 8,520,793 บาท ปีที่ 2 มี

ยอดขาย ณ จุดคุ้มทุนที่ 4,171,377 บาท ปีที่ 3 มียอดขาย ณ จุดคุ้มทุนที่ 3,948,190 บาท ปีที่ 4 มียอดขาย ณ จุดคุ้มทุนที่ 3,741,117 บาท และปีที่ 5 มียอดขาย ณ จุดคุ้มทุนที่ 3,547,769 บาท

5.5 อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาด้านการตลาดพบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่ลูกค้าให้ความสนใจในการเลือกซื้อปลาคราฟได้แก่ สายพันธุ์และลวดลายของปลา รวมทั้งเน้นการจำหน่ายปลาที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของจารุวรรณ สมทรราย (2546) ส่วนปัจจัยที่ลูกค้าให้ความสนใจในอันดับท้ายสุดได้แก่ เพศของปลา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพันแสง เรืองธิรเศรษฐ์ (2548)

ผลจากการศึกษาด้านเทคนิค พบว่าการเลือกทำเลที่ตั้งฟาร์มจะมีผลต่ออัตราการสูญเสียระหว่างการขนส่ง และต้นทุนการขนส่งปลา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของราฐวิรรณ สมทรราย (2546)

5.6 ข้อค้นพบ

1. ตลาดปลาการ์ฟในจังหวัดเชียงใหม่ยังมีช่องว่าง หมายแก่การเข้าไปลงทุนธุรกิจฟาร์มเพาะพันธุ์ปลาการ์ฟสวยงาม เนื่องจากจำนวนปลาที่ผลิตได้ และการรับซื้อจากแหล่งต่าง ๆ มีจำนวนไม่มากเท่ากับความต้องการของตลาด ซึ่งแนวโน้มตลาดส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับคุณภาพปลาที่ผลิตได้มากกว่าการผลิตปลาเพื่อจำหน่ายในราคาน้ำหนัก ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่มีสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสมกับการทำฟาร์มปลาการ์ฟ เพียงแต่ขาดความรู้ และเทคนิคในการผลิตปลาให้ได้คุณภาพดีในปริมาณมาก

2. การเลือกทำเลที่ตั้งฟาร์ม การได้แหล่งน้ำที่มีคุณภาพดี และการวางแผนฟาร์ม เป็นปัจจัยสำคัญอันดับต้นของการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ซึ่งส่งผลต่อการอยู่รอดของ ธุรกิจฟาร์มเพาะพันธุ์ปลากар์พสวยงามในจังหวัดเชียงใหม่

3. ร้านขายปลากาวยางที่มีปลาการ์พจำหน่ายในจังหวัดเชียงใหม่ ต้องการซื้อปลา คุณภาพดีซึ่งมีราคาสูง มากกว่าปลาการ์พคุณภาพต่ำซึ่งราคาถูกกว่าเนื่องจากการซื้อปลา คุณภาพต่ำจะทำให้ขายปลาก่อต่อได้ยาก

4. การผลิตปลาการ์พคุณภาพดีในปริมาณมาก เป็นเรื่องที่ยาก เพราะมีปัจจัยที่เกี่ยว ข้องกับคุณภาพปลาหลายปัจจัย เช่น สายพันธุ์ คุณภาพการถ่ายทอดสายพันธุ์ ลักษณะการเลี้ยง สภาพแวดล้อม อาหาร คุณภาพน้ำ ปริมาณออกซิเจนและลายน้ำ รวมทั้งประสิทธิภาพในการคัดเกรด ของผู้เพาะพันธุ์

5. ต้นทุนการผลิตปลาการ์พในจังหวัดเชียงใหม่ มีต้นทุนสูงกว่าฟาร์มในภาคกลาง เนื่องจากปริมาณและคุณภาพของอาหารสดที่ใช้อุบัติภานมีน้อยและราคาสูงกว่าภาคกลาง ดังนั้น หากผลิตปลาโดยเน้นปริมาณจะแบ่งขันด้านต้นทุนกับฟาร์มจากภาคกลาง ไม่ได้

6. ระดับราคาขายปลาการ์พในแต่ละขนาด ของร้านค้าปลากาวยางในจังหวัด เชียงใหม่ มีราคาแต่งต่างกันมาก ขึ้นอยู่กับต้นทุน แหล่งที่ซื้อ และคุณภาพปลา

7. ธุรกิจค้าส่งปลากาวยางในจังหวัดเชียงใหม่มีอัตราผลตอบแทนต่ำกว่าธุรกิจค้า ปลีกปลากาวยาง อาจมีสาเหตุจากไม่สามารถกำหนดราคาขายได้เอง หรืออำนาจการต่อรองของ ลูกค้ามีสูงเนื่องจากมีฟาร์มผลิตสินค้าส่งหลายราย

5.7 ข้อเสนอแนะ

สำหรับผู้ที่สนใจลงทุนในธุรกิจฟาร์มเพาะพันธุ์ปลาการ์พสวยงามในจังหวัด เชียงใหม่ ผู้ทำการศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การลงทุนธุรกิจฟาร์มเพาะพันธุ์ปลาการ์พในจังหวัดเชียงใหม่ควรมุ่งไปที่การ ผลิตปลากุณภาพดี ปริมาณน้อย โดยใช้ความได้เปรียบจากภูมิประเทศ ซึ่งมีแหล่งต้นน้ำคุณภาพดี หลากหลาย ประกอบกับคิดเห็นนิคการสร้างระบบฟาร์มที่มีต้นทุนการดำเนินงานต่ำที่สุดเพื่อเป็นการ ควบคุมต้นทุนการผลิตให้สามารถแบ่งขันกับฟาร์มจากภาคกลาง ได้ ซึ่งเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ สำคัญของการลงทุนธุรกิจเพาะพันธุ์ปลาการ์พในจังหวัดเชียงใหม่

2. จากการวิเคราะห์ด้านการเงินในการศึกษาครั้งนี้พบว่า เงินสดของโครงการจะมี ค่าติดลบในระหว่างเดือนที่ 1-6 ซึ่งเกิดจากผลผลิตของโครงการยังไม่ถึงขนาดที่จะจับขายได้ อาจ ต้องหาแหล่งเงินทุนหมุนเวียนอื่นสำรอง เช่น การใช้วงเงินเบิกเกินบัญชี งดการจ่ายคืนเงินต้น

สำหรับวงเงินกู้โดยจ่ายเฉลี่ยและคงเบี้ย หรืออาจรับซื้อปลาจากฟาร์มแหล่งอื่นเข้ามาจำหน่ายในช่วง 6 เดือนแรกเพื่อให้เกิดกระแสเงินสดหมุนเวียนภายในกิจการ

3. ควรป้องกันความเสี่ยงด้านการปรับลดลงของระดับราคาขาย โดยนอกจาจจะขายส่งปลาให้แก่ร้านค้าในจังหวัดเชียงใหม่ ควรขยายช่องทางการจำหน่ายปลาเพิ่มเติม เช่น สร้างร้านขายปลาของทางฟาร์มเอง เนื่องจากระดับราคาขายปลีกปลาคราฟจะมีราคาที่สูงกว่าระดับราคาขายส่งมาก อีกทั้งเป็นการลดอำนาจการต่อรองของลูกค้า และทำให้ใกล้ชิดกับกลุ่มผู้เลี้ยงมากขึ้น สามารถพัฒนาสายพันธุ์ปลาคราฟให้ตรงกับความต้องการของผู้เลี้ยง ได้มากขึ้น

4. ควรมีการรวมกลุ่มผู้ประกอบการฟาร์มปลาคราฟ เพื่อแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปลาให้มีคุณภาพดี และระบบการเลี้ยงที่มีต้นทุนต่ำ เมื่อนอกบัญชีปั้น และกลุ่มสหกรณ์ผู้เลี้ยงปลาสวยงามบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับกลุ่มผู้ประกอบการฟาร์มปลาคราฟจังหวัดเชียงใหม่

5. การผลิตปลาคราฟในแต่ละรอบการผลิต ควรผลิตในปริมาณที่เหมาะสมกับความต้องการซื้อของตลาด เนื่องจากหากไม่สามารถจำหน่ายให้หมดในระยะเวลาอันสั้นแล้ว จะพบกับปัญหาต้นทุนในการเก็บรักษาสินค้า ซึ่งได้แก่ ค่าอาหาร และปัญหาการสูญเสียปลาระหว่างรอจำหน่าย เป็นต้น

6. ควรระวังโรคที่มากับแหล่งน้ำ เนื่องจากฟาร์มใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ควรมีการเฝ้าระวังโรค โดยติดต่อกับทางประมงจังหวัด เพื่อให้คำแนะนำและป้องกันโรคที่ระบาดในแต่ละช่วงเวลา